

Stanovisko Výboru regiónov „posilnenie globálneho prístupu k migrácii: viac koordinácie, súdržnosti a synergií“

(2009/C 211/05)

VÝBOR REGIÓNŮV

- sa nazdáva, že miestne a regionálne orgány sa nachádzajú „v prvej línii“ pri vypracúvaní, zavádzaní, vyhodnocovaní a monitorovaní migračnej politiky, a preto by mali byť pri jej rozvoji pokladaní za hlavných partnerov.
- Zdôrazňuje, že členské štáty a inštitúcie Spoločenstva by mali presadzovať silnejšie medzi-inštitucionálne partnerstvo.
- Domnieva sa, že je potrebné klásť väčší dôraz na budovanie kapacít miestnych a regionálnych orgánov, pretože zohrávajú kľúčovú úlohu pri koncipovaní a riadení migračnej politiky a predovšetkým pri podpore spolupráce s orgánmi verejnej správy tretích krajín zodpovednými za zamestnanosť a prisťahovalectvo. Na tento prístup VR poukázal už vo svojich predchádzajúcich stanoviskách.
- VR poukazuje na potrebu väčšieho zapojenia existujúcich nástrojov a inštitucionálnych štruktúr, ako napr. iniciatívy Výboru regiónov – Európsko-stredomorského zhromaždenia miestnych a regionálnych orgánov (ARLEM) – Rady Európy a ostatných významných sietí, do činnosti v oblasti migrácie.
- Zdôrazňuje potrebu rozsiahlejšej integrácie migrantov do hostiteľských spoločností, pretože prisťahovalci sú kľúčovými aktérmi rozvoja krajiny pôvodu ako aj prijímajúcej krajiny.
- Okrem toho zdôrazňuje potrebu spoločného úsilia na dosiahnutie lepšieho riadenia vonkajších hraníc, predovšetkým južných námorných hraníc a všetkých hraníc, ktoré sú vystavené veľkému náporu prisťahovalcov nachádzajúcich sa v kritickej humanitárnej situácii.
- VR zdôrazňuje úlohu siete imigračných styčných dôstojníkov pri dosahovaní cieľov vytýčených v oznámení. Zároveň vyzýva Komisiu, aby zaručila, že príslušné miestne a regionálne orgány budú mať prístup k osvedčeným postupom a informáciám zhromaždeným prostredníctvom tejto siete a budú môcť profitovať z ich výmeny.
- A napokon víta rozšírenie globálneho prístupu na ďalšie krajiny a regióny, ako napr. Áziu, Latinskú Ameriku, Karibskú oblasť a vyzýva Európsku komisiu, aby ďalej pokračovala v tomto smere, pričom zdôrazňuje potrebu stanoviť pravidlá dialógu s týmito regiónmi, čo položí základy užšej spolupráce a koordinácie s Afrikou a južnými a juhovýchodnými regiónmi susediacimi s EÚ.

Spravodajca: Arnoldas ABRAMAVIČIUS (LT/ELS), predseda okresného zastupiteľstva Zarasai

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Posilnenie globálneho prístupu k migrácii: viac koordinácie, súdržnosti a synergií“

KOM(2008) 611 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

Úloha regionálnych a miestnych orgánov

1. nazdáva sa, že miestne a regionálne orgány sa nachádzajú „v prvej línii“ pri vypracúvaní, zavádzaní, vyhodnocovaní a monitorovaní migračnej politiky, a preto by mali byť pri jej rozvoji pokladaní za hlavných partnerov.

2. Pripomína, že miestne a regionálne orgány majú buď spoločné alebo výlučné právomoci v tejto oblasti, preto by ich členské štáty a Európska komisia mali povinne požiadať o konzultáciu, a to v rámci predlegislatívneho procesu ako aj v rámci konzultačného postupu s účasťou Výboru regiónov.

3. Zdôrazňuje, že členské štáty a inštitúcie Spoločenstva by mali presadzovať silnejšie medziinštitucionálne partnerstvo.

4. Domnieva sa, že je potrebné klásť väčší dôraz na budovanie kapacít miestnych a regionálnych orgánov, pretože zohrávajú kľúčovú úlohu pri koncipovaní a riadení migračnej politiky a predovšetkým pri podpore spolupráce s orgánmi verejnej správy tretích krajín zodpovednými za zamestnanosť a prisťahovalectvo. Na tento prístup VR poukázal už vo svojich predchádzajúcich stanoviskách ⁽¹⁾.

5. Lútuje, že sa neprisudzuje dostatočne veľký význam kľúčovej úlohe, ktorú zohrávajú miestne a regionálne orgány pri cezhraničnej spolupráci v oblasti migrácie.

6. Poukazuje na potrebu podrobnejšieho vyhodnotenia iniciatív ako napr. skúmania nových vedeckých metód zhromažďovania a výmeny informácií o migračných trasách ako aj o integračných opatreniach a ich dôsledkoch pre miestne a regionálne orgány, pokiaľ ide o finančnú a administratívnu záťaž.

7. Vyzýva Európsku komisiu, aby sa snažila o zlepšenie tvorby a šírenia spoľahlivých, aktuálnych, početných a kvalitných informácií, ktoré sú prvotným zdrojom pri koncipovaní imigračných profilov jednotlivých členských štátov.

8. Vítá myšlienku doplniť výslovný odkaz na potrebu zvýšenia ľudských a finančných zdrojov v oblasti monitorovania implementácie existujúcich právnych predpisov, keďže je to hlavným predpokladom dosiahnutia lepšieho regulačného prostredia.

9. Nazdáva sa, že úsilie Komisie podporovať miestne organizácie pracujúce s migrantmi v krajine pôvodu by malo byť usmerňované v závislosti od miestnych a regionálnych podmienok s cieľom zlepšiť informovanosť o príležitostiach vo vlasti. Preto odporúča zapojiť miestne a regionálne orgány a ich celoštátne združenia najmä v partnerských krajinách a ostatných tretích krajinách do rozvoja a uplatňovania spoločnej migračnej politiky.

10. VR poukazuje na potrebu väčšieho zapojenia existujúcich nástrojov a inštitucionálnych štruktúr ako napr. iniciatívy Výboru regiónov – Európsko-stredomorského zhromaždenia miestnych a regionálnych orgánov (ARLEM) – Rady Európy a ostatných významných sietí do činnosti v oblasti migrácie.

11. Odporúča, aby sa pri tvorbe opatrení migračnej politiky prijal začleňujúci prístup, t. j. aby Európska komisia vo svojom oznámení výslovne spomenula všetkých zainteresovaných aktérov na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni, ktorí prispievajú ku koncipovaniu politických opatrení a zabezpečujú ich účinné uplatňovanie.

12. Poukazuje na to, že v záveroch zo summitu regiónov a miest, ktorý sa konal v marci 2009 v Prahe, sa požaduje integrovaný a ucelený prístup k migrácii a integrácii založený na úsilí miestnych a regionálnych orgánov.

13. Zastáva názor, že spoločne vytvorená európska migračná politika nesmie v oblastiach, v ktorých to členské štáty považujú za oprávnené, brániť veľkorysejším pravidlám jednotlivých členských štátov.

Kroky k posilneniu globálneho prístupu k migrácii

Všeobecné odporúčania

14. Nazdáva sa, že migračná politika EÚ je vo svojej podstate javom, ktorý má veľa aspektov a zasahuje do mnohých oblastí, a preto spadá do spoločných právomocí Európskej únie a rôznych úrovní riadenia v jednotlivých členských štátoch a tretích krajinách, ktoré by mali konať spoločne v súlade so zásadami demokracie, subsidiarity, solidarity a vzájomnej dôvery, v závislosti od špecifik jednotlivých miestnych a regionálnych podmienok a pritom dodržiavať ľudské práva a základné hodnoty, na ktorých spočíva podstata EÚ.

⁽¹⁾ Stanovisko VR na tému „Spoločná prisťahovalecká politika pre Európu“, 210/2008 fin.

15. Víta zámer presadzovať ucelený globálny prístup k migrácii, v rámci ktorého má prehĺbenie politického dialógu a praktickej spolupráce medzi členskými štátmi EÚ a tretími krajinami zásadný význam, ale mal by sa zaručiť súlad so základnými princípmi a ďalekosiahlymi cieľmi politiky v sociálnej a hospodárskej oblasti ako aj oblasti zahraničného rozvoja.

16. Zdôrazňuje, že usmernenia stanovené v predchádzajúcich dokumentoch EÚ ⁽²⁾ nestrácajú svoju platnosť, najmä pokiaľ ide o tri súčasti (správne riadenie legálnej migrácie, boj proti neregulárnemu prisťahovalectvu, vzťah medzi migráciou a rozvojom) a potrebu ich vyváženého uplatňovania.

17. Poukazuje na to, že v oznámení Európskej komisie sa spomína len úroveň EÚ a jednotlivých štátov a zdôrazňuje, že by sa mal klásť väčší dôraz na miestne a regionálne orgány a ich úlohu pri uplatňovaní globálnej migračnej politiky.

18. Požaduje, aby sa väčšia pozornosť venovala obzvlášť chýlostivej situácii prisťahovalkyň, ktorou sa Výbor regiónov zaoberal vo svojom stanovisku z roku 2007 (CdR 296/2007).

19. Pripája sa k záverom Rady Európskej únie z decembra 2008 ⁽³⁾, v ktorých sa pripomína potreba zaistiť väčší súlad pri poskytovaní finančných prostriedkov s cieľom zabezpečiť rýchlu implementáciu plánovaných opatrení. Odporúča využiť existujúce prostriedky Spoločenstva na zlepšenie spolupráce medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi EÚ a ich náprotivkami v krajinách pôvodu.

Na margo legálnej hospodárskej migrácie a mobility

20. Súhlasí s tým, že mobilita by mala naďalej byť jedným z kľúčových prvkov legálnej migrácie a zdôrazňuje, že je potrebné, aby ju miestne a regionálne orgány ďalej presadzovali, vrátane rozšírenia pilotných partnerstiev v oblasti mobility (podľa vzoru tých, ktoré boli uzavreté s Moldavskou republikou a Kapverdskou republikou).

21. Vyzýva miestne a regionálne orgány, aby sa plne zapojili do zhromažďovania údajov o legálnych migračných tokoch, šírených prostredníctvom interaktívnych portálov ako napr. plánovaného portálu EÚ pre prisťahovalectvo, Európskeho portálu pre pracovnú mobilitu, siete EURES, Európskeho portálu mobility výskumných pracovníkov a Európskej migračnej siete, ktoré by prispeli k tomu, že sa miestne a regionálne špecifiká riadne zohľadnia pri koncipovaní opatrení migračnej politiky.

22. Podporuje návrhy Komisie na posilnenie iniciatív zamienených na presadzovanie flexibilnejších a účinnejších riešení pre migrantov v súvislosti s trhom práce napríklad tým, že sa preskúmajú nové možnosti prenosu dôchodkových práv, uznávania zahraničných dokladov o vzdelaní a sociálneho začlenenia migrantov.

23. Zdôrazňuje potrebu rozsiahlejšej integrácie migrantov do hostiteľských spoločností, pretože prisťahovalci sú kľúčovými aktérmi rozvoja krajiny pôvodu ako aj prijímajúcej krajiny.

⁽²⁾ KOM(2007) 248 v konečnom znení; KOM(2007) 780 v konečnom znení; KOM(2008) 359 v konečnom znení; Rada Európskej únie „Európsky pakt o prisťahovalectve a azyle“, 13440/08, ASIM 72, Brusel, 24. 9. 2008, Vyhlásenie z Limy, 18. mája 2008.

⁽³⁾ 2914. zasadnutie Rady, Všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy, 8. decembra 2008.

24. Víta zriadenie siete stredísk na monitorovanie migrácie, naplánované v záveroch zo zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy 8. decembra 2008, keďže ďalej zvyšuje prestíž migračných profilov ako kľúčového nástroja spoločnej prisťahovaleckej politiky EÚ. V tejto súvislosti by miestne a regionálne orgány mali byť priamo zapojené do práce týchto stredísk a zohrávať kľúčovú úlohu pri ich vytváraní a realizácii ich aktivít.

Na margo boja proti neregulárnemu prisťahovalectvu

25. Víta rozšírenie mandátu agentúry FRONTEX o podporu tretích krajín pri kontrole hraníc, ako to už konštatoval vo svojom predchádzajúcom stanovisku (CdR 210/2008).

26. Podporuje myšlienku vyjadrenú v Európskom pakte o prisťahovalectve a azyle preskúmať možnosť zriadenia európskeho systému pohraničnej stráže.

27. Poukazuje na to, že Komisia by vo svojom oznámení v súvislosti s rýchlymi pohraničnými zásahovými tímami nemala zabúdať na zapojenie miestnych a regionálnych orgánov, a to najmä tých, ktorých sa najviac týka problematika migračných tokov smerujúcich na ich územie.

28. Zdôrazňuje potrebu spoločného úsilia na dosiahnutie lepšieho riadenia vonkajších hraníc, predovšetkým južných námorných hraníc a všetkých hraníc, ktoré sú vystavené veľkému náporu prisťahovalcov nachádzajúcich sa v kritickej humanitárnej situácii.

29. Zdôrazňuje úlohu siete imigračných styčných dôstojníkov pri dosahovaní cieľov vytýčených v oznámení. Zároveň vyzýva Komisiu, aby zaručila, že príslušné miestne a regionálne orgány budú mať prístup k osvedčeným postupom a informáciám zhromaždeným prostredníctvom tejto siete a budú môcť profitovať z ich výmeny.

30. Súhlasí s návrhom Komisie, aby sa vykonávanie akčného plánu z Ouagadougou stalo prioritou v boji proti obchodovaniu s ľuďmi, a to najmä so ženami a deťmi, pričom miestne a regionálne organizácie majú zásadný význam pri tvorbe stratégií boja proti obchodovaniu s ľuďmi a akčných plánov v tejto oblasti.

Na margo migrácie a rozvoja

31. Podporuje výmenné partnerstvá (twinningové programy) medzi zamestnávateľmi a inštitúciami verejného aj súkromného sektora členských štátov EÚ a krajín pôvodu, ktoré by prispeli k podpore kyvadlovej migrácie a potláčaniu odchodu vysoko kvalifikovaných pracovných síl do zahraničia („odliv mozgov“). Odporúča, aby sa miestnym a regionálnym orgánom umožnilo poskytnúť získané cenné odborné znalosti a poznatky s cieľom uľahčiť migrantom ich opätovné začlenenie do trhu práce krajiny pôvodu.

32. Súhlasí s návrhom Komisie pokúsiť sa dôkladnejšie pochopiť rozsah a dosah odchodu vysoko kvalifikovaných pracovných síl do zahraničia, čo je v súlade s osobitnými požiadavkami miestnych a regionálnych orgánov formulovanými v jednom z predchádzajúcich stanovísk VR (CdR 296/2007).

33. Zdôrazňuje, že je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na preskúmanie vzájomných súvislostí medzi zmenou klímy a migráciou.

34. Zdôrazňuje význam miestnych a regionálnych orgánov pri podpore územného hospodárskeho rozvoja, budovaní demokracie a dobrej správy vecí verejných, ako aj ich zapojení do vypracúvania a realizácie programov spolupráce v oblasti migrácie.

35. Víta spoločnú iniciatívu EK a OSN v oblasti migrácie a rozvoja (JMDI) podporujúcu organizácie občianskej spoločnosti a miestne orgány v snahe prispieť k prepojeniu migrácie a rozvoja s cieľom maximálne znásobiť pozitívne synergie medzi miestnymi a regionálnymi aktérmi.

36. Zdôrazňuje, že účasť miestnych a regionálnych orgánov na sieťach a platformách spolupráce prostredníctvom ich celoštátnych a regionálnych združení a zapojenie miestnych a regionálnych orgánov a združení tretích krajín by významne prispelo k dosiahnutiu účinnejšej spolupráce v oblasti odbornej prípravy úradníkov činných v trestnom konaní, v twinningových partnerských programoch, pri zhromažďovaní a šírení údajov, monitorovaní migračných tokov a podobných projektoch.

37. Zdôrazňuje dôležitosť zriadenia stálych platforiem spolupráce, dialógu a výmeny medzi miestnymi a regionálnymi

orgánmi a združeniami, najmä zo severných, južných a východných brehov Stredozemného mora. Vytvorenie Európsko-stredomorského zhromaždenia miestnych a regionálnych orgánov môže poslúžiť ako vhodný príklad ďalšieho rozvoja.

38. Zdôrazňuje, že úloha a príspevok diaspór pri rozvoji ich krajín pôvodu, napríklad prostredníctvom prevodov finančných prostriedkov a rozvojom združení a ich zapájania do sietí, si vyžaduje systematickejšiu pozornosť.

Na margo geografického prístupu

39. Stotožňuje sa s postojom Rady Európskej únie ⁽⁴⁾ v súvislosti s možnosťou vytvorenia trojstranného dialógu medzi krajinami pôvodu, cieľovými krajinami a tranzitnými krajinami z rôznych geografických oblastí, ktorú treba preskúmať a pritom využiť a rozšíriť existujúce nástroje ako partnerstvá v oblasti mobility, dvojstranné formy komunikácie, rámcové mechanizmy spolupráce (napr. ECOWAS, rabatský proces, pilotné partnerstvá v oblasti mobility a iné), zatiaľ čo je potrebné špecifikovať konkrétne nástroje a prostriedky v závislosti od praktických potrieb regiónov a tretích krajín a ich konkrétnych požiadaviek a možností.

40. Víta rozšírenie globálneho prístupu na ďalšie krajiny a regióny, ako napr. Áziu, Latinskú Ameriku, Karibskú oblasť a vyzýva Európsku komisiu, aby ďalej pokračovala v tomto smere, pričom zdôrazňuje potrebu stanoviť pravidlá dialógu s týmito regiónmi, čo položí základy užšej spolupráce a koordinácie s Afrikou a južnými a juhovýchodnými regiónmi susediacimi s EÚ.

V Bruseli 17. júna 2009

Predseda

Výboru regiónov

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁴⁾ 2914. zasadnutie Rady, Všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy, 8. decembra 2008, bod 22.